

Občianske združenie C.A.R.D.O.

Výročná správa
2010

KTO SME

NAŠE POSLANIE

C.A.R.D.O. je nezávislou mimovládnu organizáciou, ktorá bola založená v roku 2004 ako strešná organizácia so zameraním na získavanie a šírenie informácií a know-how európskych štátov v oblasti dobrovoľníctva, vzdelávania, manažmentu a financovania verejných a mimovládnych organizácií. Od roku 2006 sa organizácia začala profilovať ako Národné dobrovoľnícke centrum. Jeho poslaním je rozvoj dobrovoľníctva na Slovensku, konkrétne:

- poskytuje servis a informácie pre dobrovoľníkov a dobrovoľnícke organizácie,
- propaguje dobrovoľníctvo na verejnosti - snaží sa o zapojenie čo najväčšieho počtu ľudí do dobrovoľníctva,
- podporuje sieťovanie dobrovoľníckych organizácií a dobrovoľníckych centier,
- realizuje semináre a kurzy o manažmente dobrovoľníkov, prieskumy v oblasti dobrovoľníctva a štúdie o stave dobrovoľníctva,
- uskutočňuje medzinárodné projekty v prospech rozvoja dobrovoľníctva na Slovensku a v Európe.

L'UDIA Z C.A.R.D.O.

Prezident organizácie
Mgr. ThLic. Bernard Mišovič

Výkonná riaditeľka
Bc. Zuzana Vinklerová
Mgr. Alžbeta Mračková

Výkonný výbor
Mgr. Alžbeta Mračková
Miroslava Medved'ová
Mgr. Jana Vlašičová

Dozorná rada
Bc. Zuzana Vinklerová
Ing. Jana Dobrocká
Ing. Ján Oparty

Ďalší členovia:
Mgr. Ľubomír Fabčín
Martina Kováčsová
Pavol Lukšic
Ing. Marcela Pokryvková

Zamestnanci

Mgr. Alžbeta Mračková

Mgr. Jana Vlašičová

Miroslava Medved'ová

do 8.4.2010
od 9.4.2010

výkonná riaditeľka

predsedkyňa dozornej rady

projektová manažérka

projektová manažérka

projektová konzultantka

Príhovor výkonnej riaditeľky

Milí priatelia,

V roku 2010 sme pre dobrovoľníctvo na Slovensku otvorili nové obzory. Našími hlavnými cieľmi sa stala príprava Európskeho roka dobrovoľníctva a počiatočná príprava zákona o dobrovoľníctve.

Druhý ročník Dňa dobrovoľníctva dopadol nad naše očakávania, vsadili sme na mediálnych partnerov a donorov, ktorí nám pomohli rozšíriť našu myšlienku medzi verejnosť. Veľký úspech sme zaznamenali s projektom vzdelávania pracovníkov v hospicových a paliatívnych zariadeniach. Prvý raz sme v roku 2010 priviedli systematický dobrovoľnícky program do organizácie s ľuďmi s mentálnym postihnutím. Ako organizácia, ktorá má akreditované školenie v oblasti manažmentu dobrovoľníkov, sme uskutočnili niekoľko tréningov v tejto oblasti. Pilotne sme otvorili kurz supervízie pre koordinátorov dobrovoľníkov.

Nezaostávame ani pri medzinárodných projektoch zameraných na dobrovoľníctvo. Ako prvá organizácia na Slovensku sme rozbehli seniorské výmenné dobrovoľnícke pobyty. Do Maďarska sme v roku 2010 vyslali na 4 týždne šesť senioriek vo veku nad 60 rokov a rovnako prijali šesť senioriek z Maďarska.

Naše aktivity môžeme robiť aj vďaka tomu, že sa neustále učíme nové veci od našich európskych partnerov. A aj o tom sa dočítate na nasledujúcich stránkach.

Mgr. Alžbeta Mračková

I. Celoslovenské a lokálne projekty

Deň dobrovoľníctva 2010

V roku 2010 sme sa rozhodli pokračovať v začatej tradícii a druhýkrát na Slovensku zorganizovať *Deň dobrovoľníctva*. V roku 2010 sa tento deň konal 10. septembra a zapojilo sa doň 78 organizácií v 39 mestách na Slovensku. Dobrovoľnícke organizácie zapájali dobrovoľníkov do konkrétnych aktivít ako napríklad do úpravy okolia, posedenia alebo výletu s klientmi, maľovania priestorov a podobných aktivít. Ľudia sa mohli zapojiť kedykoľvek v čase od 10.00 do 19.00, hoci v niektorých organizáciách na strednom a východnom Slovensku boli aktivity odohrávané sa

vonku ukončené skôr pre nepriaznivé počasie.

Do Dňa dobrovoľníctva 2010 sa zapojilo 2084 dobrovoľníkov. Podľa údajov od všetkých zapojených organizácií sa spolu odpracovalo takmer 8000 dobrovoľníckych hodín.

Okrem organizácií, ktoré sme propagovali na stránke, sa Dňa dobrovoľníctva zúčastnila aj Jednota dôchodcov v Leviciach a Spišská katolícka charita. Dobrovoľníci sa v týchto organizáciách zapojili do čistenia verejných priestranstiev a výroby darčkových predmetov. Tým sa počet zapojených dobrovoľníkov rozšíril na viac ako 2380 a počet odpracovaných hodín na viac ako 9 400 hodín.

Do Dňa dobrovoľníctva 2010 sa zapojili aj známe osobnosti. Herečka Bibiana Ondrejková a europoslankyňa Katarína Neveďalová pomáhali v Linke detskej istoty pri UNICEF. Veronika Gabčová zorganizovala tvorivú dielňu pre pacientov na onkológii. Daniel Hevier sa venoval seniorom v Bratislavskej arcidiecéznej charite. Denisa Fulmeková darovala svoje knihy Materským centrom zapojeným do Dňa v Bratislave. Lukáš Latinák, vyslanec dobrovoľníctva na Slovensku, pomáhal v Stredisku sociálnych služieb v Banskej Bystrici. Minister vnútra Daniel Lipšic sa zapojil do čistenia Ružínskej priehrady a poslankyňa Jana Žitňanská a minister dopravy Ján Figeľ prišli do Centra KROK, ktoré spravuje Evanjelická diakonia v Bratislave.

Deň dobrovoľníctva 2010 koordinovalo OZ C.A.R.D.O., spoluorganizátormi boli Centrum dobrovoľníctva v Banskej Bystrici, Prešovské dobrovoľnícke centrum a OZ Žabky v Košiciach a Topoľčanoch. Deň dobrovoľníctva 2010 sa uskutočnil vďaka podpore a spolupráci nasledovných partnerov: spoločnosti Slovak Telekom, Nadácii SPP, Provident Financial, reklamnej agentúre Citadela, spoločnosti Dolis, Železničnej spoločnosti Slovensko, Železničiam Slovenskej republiky, spoločnosti Slovak Lines, Slovenskej autobusovej doprave Zvolen, a.s., spoločnosti Eurobus a SAD Prešov. Mediálnymi partnermi projektu boli spoločnosti Reblok, Bigmedia, Rádio Regina, Jemné Melódie a Rádio Lumen.

Bratislavskí dobrovoľníci roka 2010

5. december oslavuje celý svet od roku 1985 ako Medzinárodný deň dobrovoľníkov. V roku 2010 sme pokračovali v začatej tradícii a usporiadali sme tretí ročník ocenenia „Bratislavskí dobrovoľníci roka“. Cieľom tohto podujatia je snaha upozorniť verejnosť na hodnotu dobrovoľníkov, ktorí poskytujú neuveriteľné množstvo času a energie v prospech mimovládnych organizácií, komunity a ľudí v Bratislavskom regióne.

V piatok, 3. decembra 2010 o 19:00 sa v Pálffyho paláci v Bratislave pod záštitou Ministra vnútra SR, Daniela Lipšica, uskutočnilo slávnostné udelenie cien "Bratislavskí dobrovoľníci roka 2010" a otvorenie Európskeho roka dobrovoľníctva 2011. Možnosť nominovať dobrovoľníkov využilo 16 mimovládnych organizácií a jedna skupina občanov, ktoré zaslali spolu 19 nominácií. Všetky nominácie hodnotila nezávislá hodnotiaca komisia v zložení: Katarína Neveďalová (poslankyňa Európskeho parlamentu), Alena Pániková (Nadácia otvorenej spoločnosti), Milica Danková (Nadácia SPP), Viera Karovičová (Magistrát Hl.mesta SR Bratislavy) a Ondrej Gallo (Rada mládeže Slovenska).

Atmosféra počas podujatia bola naplnená vďačnosťou a uznaním voči nezištnej práci dobrovoľníkov. Na podujatí sme mali česť privítať aj zástupcov Európskeho parlamentu – Katarínu Neveďalovú, Annu Záborskú a Miroslava Mikolášika, ale aj štátneho tajomníka Ministerstva vnútra SR, Maroša Žilinku a generálneho riaditeľa Slovenského inštitútu mládeže IUVENTY – Viliama Michaloviča. Prekvapením pre nominovaných dobrovoľníkov boli dva výlety do Bruselu a do Štrasburgu, ktoré nám ponúkla Anna Záborská a oddelenie návštev v Európskom parlamente v Bruseli.

Ocenenia Bratislavskí dobrovoľníci roka 2010 boli udelené v nasledovných kategóriách:

- V kategórii *Dobrovoľník v sociálnych a zdravotníckych službách* získala ocenenie Božena Čičelová (Betánia)
- V kategória *Dobrovoľník v oblasti vzdelávania* získala ocenenie Veronika Gregušková (SV pre UNICEF)
- V kategórii *Dobrovoľník pracujúci s deťmi a mládežou* ocenenie získala Svätlana Drtilová (Plusko)
- V kategórii *Dlhodobá dobrovoľnícka pomoc organizácii* získal cenu Ľuboslav Ferienc (Slovenský Červený kríž)
- V kategórii *Dobrovoľník pre životné prostredie* cenu získala Eva Šipoczová (Lesoochranárske zoskupenie VlK)

- V kategórii *Zahraničný dobrovoľník roka* získala ocenenie Harriet Longman (Náruč záchran)
- V kategórii *Slovenský dobrovoľník v zahraničí pre rozvojovú pomoc* získal ocenenie Štefan Račák (SAVIO)
- V kategórii *Dobrovoľnícky projekt roka* získal ocenenie projekt Vychovávateľa šteniatok, ktorý realizovala Výchovná škola pre vodiacich psov Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska
- V kategórii *Špeciálne ocenenie za dobrovoľnícku pomoc* získala Veronika Gabčová Lučeničová (Nadácia Linaje)

Podujatie sa uskutočnilo vďaka podpore Petra Pelegriniho, poslanca národnej rady SR, keramikárke Ivete Vacháľkovej, spoločnostiam Citadela, Votum Centrum Odškodnenia, a.s. a generálnemu partnerovi podujatia – spoločnosti Provident Financial.

Občianske združenie C.A.R.D.O. pôsobí na Slovensku od roku 2004. Venuje sa rozvoju dobrovoľníctva na Slovensku a spolupracuje s partnerskými dobrovoľníckymi organizáciami a dobrovoľníckymi centrami na Slovensku a v zahraničí.

Spolupráca na príprave Zákona o dobrovoľníctve na Slovensku

Pred voľbami v júni 2010 požiadalo C.A.R.D.O. všetky politické strany o vyjadrenie sa k podpore rozvoja dobrovoľníctva na Slovensku, medzi iným aj k tvorbe zákona o dobrovoľníctve. Nová vláda zákon o dobrovoľníctve zaradila medzi svoje programové priority. Gestorom zákona o dobrovoľníctve sa stalo Ministerstvo vnútra SR. Minister vnútra aj na podnet poslankyne KDĽ Jany Žitňanskej pozval v októbri 2010 C.A.R.D.O. a ďalších predstaviteľov dobrovoľníckych organizácií na stretnutie k otázke vytvorenia zákona o dobrovoľníctve, na ktorom sa zároveň vytvorila pracovná skupina k zákonu o dobrovoľníctve. Na tomto stretnutí odznelo, že zákon o dobrovoľníctve môže byť schválený len s podmienkou, že nebude mať dopad na štátny rozpočet SR. C.A.R.D.O. si do pracovnej skupiny prizvalo členov a poradcov z rozvojových, environmentálnych a sociálnych organizácií.

Na otvorení Európskeho roka dobrovoľníctva 2011, ktoré sa konalo 3. decembra 2010 v Bratislave, štátny tajomník ministerstva vnútra, Maroš Žilinka, oznámil, že ministerstvo na zákone pracuje a má v úmysle predložiť návrh zákona v polovici roka 2011. Pracovná skupina k zákonu o dobrovoľníctve sa stretla po prvý raz 22. októbra 2010, kde sa predstavili požiadavky dobrovoľníckych organizácií. Na medirezortné pripomienkovanie by mal byť zákon pripravený pravdepodobne v období apríla 2011, pričom zákon by mal byť schválený ešte na konci roka 2011.

Virtuálne dobrovoľnícke centrum

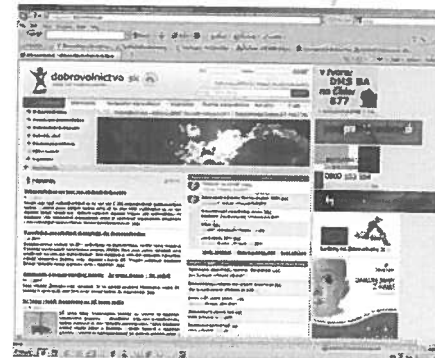
www.dobrovolnictvo.sk

Virtuálne dobrovoľnícke centrum začalo svoju činnosť v máji 2007. Keďže veríme, že ľuďom, ktorí sa o dobrovoľníctvo zaujímajú nie je adresa tohto centra - www.dobrovolnictvo.sk - neznáma, tento priestor využijeme na to, aby sme zosumarizovali zmeny na stránke v roku 2010.

V roku 2010 vzrástol počet organizácií zaregistrovaných v databáze virtuálneho dobrovoľníckeho centra zo 180 na 231. Vďaka ponukám pre dobrovoľníkov, ktoré tieto organizácie na stránke publikujú a taktiež vďaka informáciám, ktoré nám organizácie zasielajú, sa nám darí stránku pravidelne aktualizovať a prinášať informácie všetkým záujemcom. Čoraz častejšie poskytujeme aj emailové poradenstvo pre ľudí, ktorí hľadajú dobrovoľnícke príležitosti v zahraničí, ale aj pre študentov, ktorí sa – či už v rámci bakalárskych alebo diplomových prác – zameriavajú práve na oblasť dobrovoľníctva.

V roku 2010 sme vzhľadom k narastajúcemu záujmu o dobrovoľníctvo v zahraničí vytvorili novú podstránku s názvom *Dobrovoľníctvo v zahraničí*, kde informujeme o možnostiach, ktoré v tejto oblasti na Slovensku existujú. Vzhľadom k tomu, že rok 2011 Európska komisia vyhlásila za Európsky rok dobrovoľníctva (ERD), v spolupráci s IUVENTOU, ktorá je národným koordinačným orgánom pre ERD, sme koncom roka 2010 začali pracovať na príprave podstránky k tomuto Európskemu roku. Podstránka bude mapovať podujatia, ktoré sa na Slovensku pri tejto príležitosti konajú a zároveň informovať o aktivitách realizovaných v rámci národného projektu.

O novinkách na www.dobrovolnictvo.sk sú prostredníctvom „newsletra“ informované všetky zaregistrované organizácie. Ak aj vy chcete vedieť, čo je v dobrovoľníctve na Slovensku, ale aj v iných krajinách nové, stačí, ak si zasielanie noviniek objednáte na lm@dobrovolnictvo.sk.

Dobrovoľníci v zariadeniach pre seniorov a domovoch sociálnych služieb

Hlavným poslaním projektu je emocionálna a sociálna podpora klientov domovov seniorov a domovov sociálnych služieb prostredníctvom dobrovoľníkov. Dobrovoľníci týchto klientov sprevádzajú a snažia sa ich aktivizovať prostredníctvom mentálnych, rytmických a ergoterapeutických techník, a tiež pomáhajú aktívnejšie tráviť čas a zabezpečujú im kontakt so životom mimo zariadenia. Projekt na Slovensku realizujeme už od roku 2007. Odtedy spolupracujeme s domovom seniorov Hestia v bratislavskej

Dúbravke, ku ktorému v roku 2008 na jeden rok pribudol Dom tretieho veku v Petržalke a v roku 2009 aj Náruč záchranu Junior & Senior v Dúbravke. V roku 2010 sme túto činnosť rozšírili aj na domovy sociálnych služieb. Prvým DSS, do ktorého sa nám podarilo program zaviesť sa stalo zariadenie pre dospelých ľudí s mentálnym postihnutím s názvom Lepší svet. Vďaka nám získala Hestia nových 7 dobrovoľníkov a Lepší svet dokonca 15 dobrovoľníkov, ktorí sa venujú klientom týchto zariadení – či už individuálne alebo skupinovo. Niektorí z dobrovoľníkov v Lepšom svete pomáhajú aj s administratívnou alebo realizáciou rôznych podujatí.

Práca s klientmi domovov seniorov a domovov sociálnych služieb je psychicky náročná. Vyžaduje vhodné emocionálne nasadenie, dobrý psychický stav dobrovoľníka a komplexnú teoretickú prípravu pred tým, ako začne dobrovoľník túto činnosť vykonávať. Z tohto dôvodu musia dobrovoľníci prejsť výberom, prípravným školením a byť pod supervíziou. Školenie je pre všetkých dobrovoľníkov povinné a jeho realizáciu zabezpečujú odborníci, ktorí sa dlhodobo venujú práci s týmito cieľovými skupinami. Okrem školení dobrovoľníkom zabezpečujeme pravidelnú skupinovú supervíziu pod dohľadom psychologičky. Ide o pravidelné stretnutia, ktoré sa konajú raz za mesiac, kde majú dobrovoľníci možnosť navzájom zdieľať skúsenosti z okamihov sprevádzania. Aj účasť na supervízii je pre dobrovoľníkov povinná – chráni totiž klientov, ktorých navštevujú, ale aj samotných dobrovoľníkov.

Keďže projekt Dobrovoľníci v zariadeniach pre seniorov je veľmi úspešný, budeme radi, ak sa nám podarí rozšíriť ho aj do ďalších domovov seniorov na Slovensku.

Tento projekt vychádza z medzinárodného projektu ELLA, ktorý prebiehal v rokoch 2006-2008. V roku 2010 sme program do zariadenia Lepší svet mohli zaviesť vďaka podpore z Fondu GSK. Projekt spolufinancujú aj zapojené zariadenia.

Vzdelávanie zdravotníckych zamestnancov pracujúcich v oblasti paliatívnej starostlivosti

V období máj - november 2010 sme zrealizovali vzdelávací kurz pre zamestnancov hospicov, paliatívnych oddelení nemocníc a organizácií pracujúcich s umierajúcimi ľuďmi, a to najmä sociálnych pracovníkov a zdravotnícky personál (prioritne hlavné sestry).

Základným cieľom projektu bolo ponúknuť pohľad na sociálne, psychologické a duchovné aspekty práce s chorými a umierajúcimi, a tým zvýšiť kvalitu služieb v týchto zariadeniach.

Vzdelávanie bolo postavené interaktívnym spôsobom a účastníkom sme tak poskytli možnosť vzájomne zdieľať aj vlastné skúsenosti a poznatky. Kurz sa zaoberal širšími aspektmi starostlivosti o umierajúcich a zahŕňal sprevádzanie zomierajúcich, smútiacich a pozostalých; smútenie a starostlivosť o smútiacich a manažment dobrovoľníkov v hospicových a paliatívnych zariadeniach a domovoch pre seniorov. Bol určený pre ľudí, ktorí vo svojej práci potrebujú zručnosti spojené so sprevádzaním ľahko chorých, zomierajúcich, smútiacich a pozostalých, a zručnosti s riadením dobrovoľníckeho programu v hospici a na paliatívnom oddelení, alebo v zariadení pre seniorov.

Vzdelávanie sa skladá z nasledujúcich modulov:

modul 1 - Úvod do paliatívnej psychológie - tento modul sme zrealizovali v termíne od 7. do 9. mája 2010 v Marianke pri Bratislave

modul 2 - Smútenie a starostlivosť o smútiacich a duchovné sprevádzanie v zariadení sa konal v čase od 7. do 19. septembra 2010 v Sv. Juri pri Bratislave

modul 3 - Manažment dobrovoľníkov - sme zrealizovali od 26. do 28. novembra 2010 v Sv. Juri pri Bratislave.

Lektorky kurzu:

- Doc. PhDr. Tatiana Taročková, CSc.
- Mgr. Mária Hatoková,
- Mgr. Alžbeta Mračková,
- Mgr. Natália Kacianová

Pre lepšiu predstavu o dopade vzdelávania uvádzame niekoľko výpovedí účastníčok:

„Učím sa ako „seba nechať“ za dverami“ a byť tu jednoducho len pre klientov. Stále sa učím trpezlivosti, načúvaniu. Snažím sa vedieť rozlišovať klientove potreby, všetko nekomentovať a nespochybňovať ich túžby a sny, pretože keď majú plány je to znak, že žijú. Uvedomila som si, že to čo je pre mňa teraz samozrejmé, je pre nich často tak významné. Napríklad to keď klient túži prejsť po izbe čo i len pár krokov.“

„Chýba mi aj supervízia v práci pre mňa, ale aj pre celý kolektív. Moje kolegyně sa bránia vzdelávaniu a niekedy vznikajú ťažké situácie, v ktorých nám chýba profesionálny ale aj ľudský prístup.“

„Tento kurz ma prinútil zamyslieť sa nad sebou, zoradiť si vlastné hodnoty a ciele. Naučila som sa, že človek musí mať hranice za ktoré už nie je ochotný ísť a nesmie iným dovoliť ich posunúť, nakoľko mu to môže spôsobiť smútok, bolesť a iné pre neho nepríjemné pocity. Musím sa naučiť viac o seba starať, nedovoliť iným manipulovať s mojím časom, venovať sa aj svojim záujmom, aj keď je to niekedy veľmi náročné zosúladiť s bežným pracovným dňom. Naučila som sa, že môžem odmietnuť, proste „nemusím“ niečo čo už nie je v mojej sile zvládnuť bez toho, aby som sebe ublížila.“

Johnson & Johnson

Projekt vzdelávania sme mohli zrealizovať len vďaka podpore spoločnosti Johnson & Johnson.

Vzdelávacie aktivity v roku 2010

Manažment dobrovoľníkov

Od roku 2009 poskytujeme tréning v oblasti manažmentu dobrovoľníkov, ktorý je akreditovaný Ministerstvom školstva SR.

V roku 2010 sme pre záujemcov pripravili sériu troch jednodňových školení zameraných na manažment dobrovoľníkov. Školenia boli určené pre nadácie, strešné organizácie a iné mimovládne organizácie, ktoré sa chceli:

- naučiť sa ako pracovať s dobrovoľníkmi,
- hľadať, vyberať, motivovať a udržať si dobrovoľníka,
- spoznať aktuálnu situáciu dobrovoľníctva na Slovensku i v zahraničí.

Program školenia je vytvorený pre všetkých, ktorí sú alebo budú v organizácii zodpovední za dobrovoľníkov, resp. ktorí s dobrovoľníkmi priamo pracujú.

Školenia sa uskutočnili 1.6., 8.6. a 14.6. 2010 v Bratislave, spolu sme vyškolili 15 účastníkov.

Supervízia pre koordinátorov dobrovoľníkov

V roku 2010 sme po prvýkrát otvorili pilotnú sériu supervízií pre ľudí, ktorí v organizáciách pracujú ako koordinátori dobrovoľníkov.

Supervízie sa konali v termínoch: 20. október, 10. november a 15. december 2010, vždy v čase od 11.00 do 13.00 hod. v konferenčnej miestnosti na Uršulínskej 3.

Supervíziu viedla supervízorka Marta Špaleková v spolupráci s Alžbetou Mračkovou, riaditeľkou C.A.R.D.O.

Supervízie boli určené pre pracovníkov a dobrovoľníkov v mimovládnych a verejných organizáciách (občianske združenia, neziskové organizácie, zariadenia soc. služieb, školy, nadácie, a pod.), ktorí pracujú priamo s dobrovoľníkmi. V supervízii ide o overovanie si správnosti a efektívnosti vlastných postupov pri svojej práci, ich korigovanie, predchádzanie vyhoreniu, prevenciu poškodenia klientov, dobrovoľníkov, seba samého, zvyšovanie profesionality pracovníka – získavanie nových skúseností a informácií, kvalitnejšiu spoluprácu s ďalšími kolegami v práci, a tým zvyšovanie profesionálnej odbornosti v tíme.

Prvej série supervízií sa zúčastnilo 11 účastníkov, ktorí si zlepšili svoje odborné vedomosti, doplnili si znalosti a zručnosti v oblasti manažmentu dobrovoľníkov, (napr. ako motivovať dobrovoľníkov, ako riešiť konflikty, ako tvoriť dobrý tím a pod.). Zároveň im supervízia poskytla podporu, aby sa naučili prekonávať prekážky a v organizácii budovali dobré vzťahy a atmosféru. Konkrétny program supervízie bol prispôbený skúsenostiam a potrebám účastníkov. Keďže sa pilotný projekt prvých šiestich hodín osvedčil, v roku 2011 plánujeme organizovať ďalšie skupinové supervízie – vždy raz do mesiaca vo vopred dohodnutom dni a čase.

II. Medzinárodné projekty

Vzdelávanie seniorov prostredníctvom dobrovoľníctva

Learning through Volunteering in Senior Age

Projekt *Vzdelávanie seniorov prostredníctvom dobrovoľníctva* nadväzuje na skúsenosti a úspechy projektu *Zostaňme aktívni, staňme sa dobrovoľníkmi*. V tomto projekte ide o realizáciu medzinárodných výmen dobrovoľníkov - seniorov medzi Slovenskom a Maďarskom. Seniorky 4 týždne pracovali pre jednu konkrétnu neziskovú organizáciu.

Na projekte, ktorý sa začal v roku 2009 a bude ukončený v roku 2011, spolupracujeme s partnerskou organizáciou *ÓKA - Önkéntes Központ Alapítvány* z Budapešti (Národným

dobrovoľníckym centrom v Maďarsku).

Základným cieľom projektu bolo zapojiť ľudí nad 50 rokov do aktívnej participácie na živote spoločnosti prostredníctvom dobrovoľníckych aktivít.

Partnermi na Slovensku sú:

- Slovenský Červený Kríž, Územný spolok Levice
- Domov pre seniorov Hestia, Bratislava
- Slovenský výbor pre UNICEF, Bratislava.

V rámci projektu sme zrealizovali 4-týždňové výmenné programy dobrovoľníkov nad 50 rokov, ktorých hlavnou témou bol medzigeneračný dialóg:

- a) 6 Slovákov 4 týždne dobrovoľnícky pôsobilo - od 20.9. 2010 do 16.10.2010 - v partnerských maďarských organizáciách v Budapešti, Pécsi a Békéscsabe.
- b) 6 maďarských dobrovoľníkov 4 týždne - v čase od 26.5. do 21.6. 2010 - dobrovoľníčili v slovenských partnerských organizáciách v Levcích a Bratislave..

Projekt je podporený Programom celoživotného vzdelávania, podprogram GRUNDTVIG - Seniorské dobrovoľnícke projekty.

Program celoživotného vzdelávania

VALUE

Dobrovoľníctvo a celoživotné vzdelávanie na univerzitách v Európe

Základným cieľom siete *VALUE* je prepojenie univerzitného a dobrovoľníckeho sektora a vytvorenie priestoru pre rozvoj nových možností celoživotného vzdelávania na univerzitách. *VALUE* sa zároveň rozvíja ako "banka" rôznych správ, prípadových štúdií a bibliografie o spolupráci týchto dvoch sektorov.

V strede záujmu siete *VALUE* sú dobrovoľníci a vzdelávanie (formálne aj neformálne), ktorým dobrovoľníci prechádzajú počas svojej dobrovoľníckej činnosti. Hlavnými cieľmi siete *VALUE* je spojiť univerzitný a dobrovoľnícky sektor, poukázať na možnosti ich spolupráce a hľadať na univerzitách možnosti celoživotného vzdelávania pre dobrovoľníkov a zamestnancov pracujúcich v dobrovoľníckych organizáciách.

Úlohou *VALUE* je aj práca na rozvoji tzv. informačného archívu, ktorý obsahuje správy, prípadové štúdie a bibliografické referencie zaujímavé pre organizácie pochádzajúce z oboch zapojených sektorov.

Sieť *VALUE* sa skladá z 20 organizácií z univerzitného a dobrovoľníckeho sektora z 13 európskych krajín a je podporovaná *Programom celoživotného vzdelávania* Európskej komisie - podprogramom *Grundtvig*.

Spolupráca so zahraničnými partnermi projektu začala v októbri 2008 na prvom stretnutí v Manchestri, vo Veľkej Británii. V máji 2011 sa uskutočnila záverečná konferencia projektu v Ankare, v Turecku otvorená pre všetkých záujemcov. Bude zameraná na prezentáciu *VALUE* práce a zároveň otvorí možnosti ďalšej spolupráce.

Projekt môžeme realizovať vďaka podpore Programu celoživotného vzdelávania - podprogramu Grundtvig - Sieť.

VOLUE

Validizácia neformálneho vzdelávania v dobrovoľníctve

Čoraz častejšie sa stretávame s dobrovoľníkmi, ktorí potvrdzujú, že počas dobrovoľníctva získali nové zručnosti a vedomosti a dobrovoľníctvo im zabezpečuje ďalší profesionálny a osobnostný rast. Ak o to dobrovoľníci požiadajú, vystavíme im odporúčanie, v ktorom zosumarizujeme ich schopnosti a kvality a tiež úlohy, za ktorých splnenie sú v našom dobrovoľníckom programe zodpovední. Takéto odporúčania sa využívajú najmä, ak sa dobrovoľníci uchádzajú o nové zamestnanie a spolu s inými nástrojmi slúžia ako potvrdenie výsledkov neformálneho vzdelávania, ktoré sa odohráva v rámci dobrovoľníckej činnosti.

V zahraničí je táto oblasť omnoho viac rozvinutá. Existujú rôzne nástroje, prostredníctvom ktorých dobrovoľnícke organizácie mapujú schopnosti a zručnosti, ktoré dobrovoľníci získavajú počas dobrovoľníckej činnosti. Keďže Slovensko je zatiaľ v tejto oblasti pozadu, zapojili sme sa do medzinárodného projektu VOLUE, ktorý sa zameriava na validizáciu neformálneho vzdelávania v dobrovoľníctve.

Cieľom tohto medzinárodného projektu je zozbierať argumenty a nástroje potvrdzujúce existenciu neformálneho vzdelávania v dobrovoľníctve, a tiež to, že toto vzdelávanie má svoje konkrétne výsledky a výstupy. Snahou všetkých partnerských organizácií projektu je, aby dobrovoľníctvo nebolo vnímané iba ako voľnočasová aktivita, ale aby bolo propagované ako spôsob neformálneho vzdelávania.

Počas šiestich medzinárodných stretnutí, ktoré sa uskutočnia v každej partnerskej krajine si s partnermi vymieňame nápady a skúsenosti v oblasti uznávania neformálneho vzdelávania v oblasti dobrovoľníckej činnosti a prezentujeme nástroje, ktoré už v niektorých krajinách v tomto smere organizácie využívajú.

Partnermi projektu sú:

- Steunpunt Scouting Gelderland, Holandsko
- Volunteer Development Scotland, Veľká Británia
- Deutsches Jugend Institut, Nemecko
- Open College Network, Švédsko

Projekt je realizovaný vďaka podpore z Programu celoživotného vzdelávania - podprogramom Grundtvig - Učiace sa partnerstvá.

4. ročník jazykového tábora v Nemecku

Od roku 2007 do roku 2010 sme každý rok zorganizovali jeden turnus jazykového tábora.

Deti, ktoré sa tábora zúčastňovali tak robili s cieľom nadobudnutia a rozšírenia svojich jazykových znalostí – intenzívne sa tu totiž učili nemecký jazyk. Deti boli podľa úrovne nemeckého jazyka rozdelené do skupín.

V termíne od 2. do 16. augusta 2010 sa uskutočnil medzinárodný tábor v obci Asbach v Nemecku. Zúčastnilo sa ho celkovo 62 detí, ktoré boli ubytované v stredisku Haus Niedermühlen. Z tohto počtu bolo 20 detí zo Slovenska, ostatní účastníci pochádzali z Nemecka, Poľska a Lotyšska.

Nosnou témou táborových diskusií pre ročník 2010 bola téma: „Všetko alebo nič?“. Deti mali možnosť uvažovať a vyjadrovať svoj vlastný názor na danú tému. Hlavným cieľom bolo precvičiť si komunikačné zručnosti v nemeckom jazyku.

Deti počas rôznych kultúrnych, športových a iných podujatí nadväzovali vzťahy s deťmi z iných národov. Vďaka týmto aktivitám získavali novú slovnú zásobu, ale hlavne komunikačné zručnosti v nemeckom, poľskom a sčasti aj v litovskom jazyku.

Okrem toho sa deti zúčastnili niekoľkých výletov - boli v starobylom meste Altenberg, v Kolíne a v Bonne. V Bonne navštívili Múzeum nemeckej histórie. Deti urobili niečo aj pre svoje zdravie – podnikli niekoľko výletov do prírody smerom do Limbachu, do Neustadtu a do Linzu, kde poznávali krásy starého mesta.

Medzinárodný tábor sa každému veľmi páčil, hlavne prostredie a tiež absolvované výlety. Deti si z tábora odniesli množstvo zážitkov a nové priateľstvá, ktoré pretrvávajú doteraz. Tým sa nám podarilo naplniť tému tábora „Mladí priatelia z Európy“. Slovenské deti sprevádzali tri vedúce tábora ako dobrovoľníčky.

Týmto zároveň srdečne ďakujeme vedúcim tábora – Mgr. Monike Skladanej, Mgr. Ivke Budovej a Katke Králikovej za ich ochotu a pomoc pri realizácii letného medzinárodného tábora v roku 2010.

Let's Go! Mládež vie ako na to!

Letný workcamp v Poľsku

Mládež vo veku 18 – 23 rokov sa zúčastnila v termíne 31. 7. 2010 – 20. 8. 2010 druhého ročníka letného workcampu v poľskom Kwiejce pri mestečku Krzyz, Wielkopolski oblasť Drawsko. Cieľom trojročného projektu Workcampu je rozvíjať predovšetkým ekologické ctenie mladých ľudí s názvom "Let's go – Mládež vie ako na to" a témou ročníka 2010 bola „Cesta Jazier-Cykloturizmus“.

Workcampu sa zúčastnili mladí ľudia z troch krajín - Slovenska, Poľska a Nemecka, pričom hlavným cieľom tohto pobytu bolo značenie novej cyklotrasy v okolí dedinky Kwiejce. Ďalším cieľom workcampu bolo vzájomné zoznámenie sa, budovanie vzťahov, ochrana prírody a rozvoj dobrovoľníctva.

Mládež počas tohto pobytu strávila veľa času v prírode – upravovali, čistili a budovali cyklotrasy. Ich pobyt bol doplnený stretnutiami s odborníkmi z oblasti ochrany prírody a spoločnými kultúrnymi a športovými podujatiami. Počas pobytu absolvovali niekoľko výletov v regióne Drawsko a tiež okružnú jazdu po Poľsku (Baltské more, Poznaň, Szcecin, Allenstein). Nezabudnuteľným zážitkom bol pre mládež kajakový výlet a brodenie sa v piesku s bicyklami.

Vedúci workcampu veľmi pozitívne hodnotili našu skupinku Slovákov. Boli to veľmi inteligentní a komunikatívni mladí ľudia, ochotní pomáhať a obetovať sa. Výber týchto ľudí skrátka vyšiel a bol veľkým prínosom pre celé podujatie. Vznikli nádherné priateľstvá nielen v rámci slovenskej skupiny, ale aj medzi účastníkmi z ostatných krajín. Slovenskú skupinu sprevádzala vedúca Monika Hricáková, za čo jej veľmi pekne ďakujeme.

Workcamp 2010 má svoju samostatnú webovú stránku, kde nájdete viac informácií o tejto aktivite: <http://ewoca3.myszsie.pl/?a=31>

Zahraničné stáže v roku 2010

Stáž v dobrovoľníckom centre v Dubline (Írsko)

Alžbeta Mračková z C.A.R.D.O. sa v čase od 1.3. do 26.3. 2010 zúčastnila 4-týždňovej stáže vo Volunteer Centres Ireland (VCI). Ide o národnú organizáciu – sieť 21 dobrovoľníckych centier v Írskej republike.

Počas stáže navštívila 7 dobrovoľníckych centier, ktoré od roku 2005 pracujú na vysokej profesionálnej úrovni. Ich cieľom je prepájanie dobrovoľníkov a dobrovoľníckych organizácií, propagácia dobrovoľníctva v regióne, zapájanie sa do prieskumov a aktívna koordinácia Národného dobrovoľníckeho dňa v regióne. Centrá fungujú vďaka takmer 100%-nému financovaniu štátom. Vo väčšine prípadov sú v centrách zamestnaní 3 ľudia a pôsobia tam aj dobrovoľníci.

Kvalitné prepájanie dobrovoľníkov a dobrovoľníckych organizácií funguje aj vďaka výbornému počítačovému softvéru, ktorý je priamo vytvorený pre potreby dobrovoľníckych centier. Prostredníctvom neho môžu okrem iného centrá vidieť počet ľudí, ktorí chcú

dobrovoľničiť, ich profily, počet dobrovoľníckych organizácií a ich ponuky; systém im umožňuje poslať hromadné emaily a pod.

Napriek tomu, že tradícia dobrovoľníctva a neziskového sektora v Írsku nie je vôbec dlhá, väčšina dobrovoľníckych centier vznikla len v roku 2005 ako výsledok aktívneho tlaku 5 dobrovoľníckych centier a neskôr ďalších organizácií, z ktorých niektoré fungovali dovtedy len na dobrovoľníckych základoch. Po vydaní niekoľkých odporúčaní pre vládu sa im podarilo v roku 2005 vládu presvedčiť o založení VCI a financovaní nových centier na území celého Írska. V súčasnosti sa proces vznikania dobrovoľníckych centier v Írsku uzatvára a nahrádza ho proces zaisťovania kvality v dobrovoľníckych centrách. Pre tieto účely VCI vytvorila tzv. štandardy kvality dobrovoľníckych centier. Každé centrum musí prejsť hodnotiacim procesom (hodnotí sa práca s dobrovoľníckymi organizáciami, potenciálnymi dobrovoľníkmi a propagácia dobrovoľníctva v regióne, ale aj zviditeľňovanie značky dobrovoľníckeho centra a pod.).

Alžbeta Mračková mala možnosť absolvovať aj tréningy pre koordinátorov dobrovoľníkov, ktoré realizujú tréneri dobrovoľníckych centier a porovnať ich s tréningami u nás. Navštívila aj dobrovoľnícke organizácie, ktoré sa venujú práci so seniormi, mala možnosť vidieť, ako funguje dobrovoľnícky program v nemocnici, hospici, a ako sa realizuje Národný Dobrovoľnícky Deň v Írsku. Zaujímavá bola aj iniciatíva ďalšej strešnej organizácie s názvom Volunteering Ireland, ktorá pravidelne realizuje stretnutia pre koordinátorov dobrovoľníkov.

A. Mračková sa vďaka ústretovosti zamestnankýň VCI a ich kolegov v Írsku dostala k mnohým dôležitým a inšpirujúcim zdrojom informácií, ktoré by chcela využiť v práci pre rozvoj dobrovoľníctva na Slovensku.

Momentálne preto C.A.R.D.O. pracuje najmä na aktívnom sieťovaní dobrovoľníckych centier na Slovensku a príprave aktivít, ktoré budú viesť k stabilizovaniu a vyššej kvalite dobrovoľníckeho sektora na Slovensku.

Stáž bola realizovaná vďaka podpore z Programu Celoživotného vzdelávania, podprogramu Leonardo da Vinci – Mobilítne projekty.

Členstvo v CEV 2009

EUROPEAN VOLUNTEER CENTRE
The Voice for Volunteering in Europe

CENTRE EUROPEEN DU VOLONTARIAT
Le Porte Parole du Volontariat en Europe

Od roku 2006 sme členskou organizáciou CEV – Európskeho dobrovoľníckeho centra. CEV (Centrum Europeen du Volontariat) so sídlom v Bruseli je sieťou viac ako 80-tich národných, regionálnych a lokálnych dobrovoľníckych centier a organizácií rozvíjajúcich dobrovoľníctvo v Európe, ktoré spolupracujú na pôsobení na inštitúcie EÚ smerom k vytvoreniu politiky prijatia a oceňovania dobrovoľníctva v štátoch Európskej Únie. CEV slúži ako platforma, na základe ktorej môžu rôzne dobrovoľnícke organizácie od seba navzájom čerpať, vymieňať si skúsenosti a informácie a ich hodnotnú prácu vo svojich krajinách dopĺňať európskou dimenziou.

Vďaka našej spolupráci s CEV sa C.A.R.D.O. a iné dobrovoľnícke organizácie na Slovensku môžu zúčastňovať nových medzinárodných projektov v oblasti dobrovoľníctva, výskumov dobrovoľníctva a dozvedieť sa o nových možnostiach rozvoja infraštruktúry dobrovoľníctva na Slovensku. V rokoch 2008 a 2009 sme spolu s ďalšími dobrovoľníckymi centrami vyvíjali tlak na všetky európske inštitúcie a docielili tak vyhlásenie roka 2011

za Európsky rok dobrovoľníctva. V roku 2010 sme u poslancov Európskeho parlamentu lobovali za podporu založenia Intergroup pre oblasť dobrovoľníctva.

Členstvo v CEV je umožnené aj vďaka podpore Ministerstva sociálnych vecí, práce a rodiny Slovenskej republiky.

Členstvo v FKI 2009

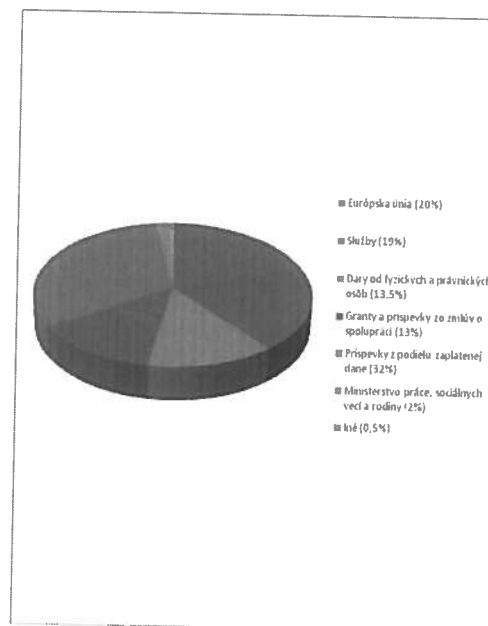
C.A.R.D.O. patrí k zakladajúcim členom Fóra kresťanských inštitúcií (FKI). Cieľom FKI je posilnenie hlasu, statusu a spolupráce mimovládnych neziskových organizácií na Slovensku a v zahraničí, ktorých ciele, poslanie a aktivity vychádzajú z myšlienok kresťanstva. FKI vystupuje ako informačný a jednotiaci kanál, ktorý iniciuje spoluprácu medzi nimi, mapuje domáce a zahraničné kontakty a aktivity svojich členova a prepája ich. FKI združuje približne 30 organizácií z celého Slovenska.

V roku 2010, tak ako po minulé roky, organizovalo FKI Veľtrh sociálnych aktivít. Tentokrát sa toto podujatie konalo v Banskej Bystrici a v Bratislave. C.A.R.D.O. na podujatiach reprezentovala Mirka Medvedová.

Hospodárenie v roku 2010

Prijmy

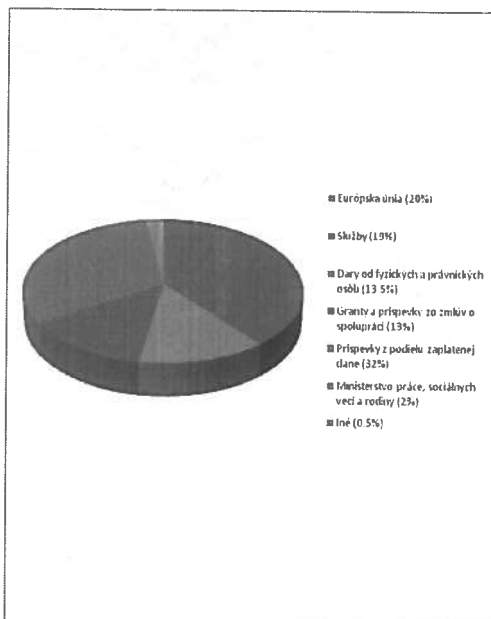
Európska Únia	10 331
Služby – vzdelávanie	7 674
Služby – reklama a predaj	398
Dary fyzických a právnických osôb	7 082
Granty a príspevky (zmluvy o spolupráci)	6 961
Workcamp 2010	1 381
Tábor 2010	465
Príspevky z podielu zaplatenej dane	16 557
Dotácia Ministerstva práce, soc. ecí a rodiny	900
Členské príspevky	40
Bankové úroky	25
Kurzové zisky	1
Iné	244
Prijmy spoiu	52059

Hospodárenie v roku 2010

Prijmy

Európska Únia	10 331
Služby – vzdelávanie	7 674
Služby – reklama a predaj	398
Dary fyzických a právnických osôb	7 082
Granty a príspevky (zmluvy o spolupráci)	6 961
Workcamp 2010	1 381
Tábor 2010	465
Príspevky z podielu zaplatenej dane	16 557
Dotácia Ministerstva práce, soc. ecl a rodiny	900
Členské príspevky	40
Bankové úroky	25
Kurzové zisky	1
Iné	244
Prijmy spolu	52059

Výdavky

Mzdové náklady	23355
Prevádzka a nájomné	1861
Telefóny, internet	1843
Kancelárske potreby a materiál	645
Vzdelávanie zamestnancov	509
Cestovné zamestnanci a spolupracovníci	3053
Propagácia - Deň dobrovoľníctva 2010	6730
Pobytové náklady dobrovoľníkov a koordinácia	8725
Projekt VALIDATION - cestovné a koordinácia	4845
Tábor Nemecko	3836
Workcamp Poľsko	987
Stáž - mobilita Leonardo Da Vinci	2418
Reprezentačné a recepcia Srdce na dlani	2364
Vzdelávanie hospic. pracovníkov	6706
Účtovníctvo	1302
Poštovné	228
Služby Manažment dobrovoľníkov	3721
Iné služby	212
Členské	400
Kurzové straty	16
Bankové poplatky	52
Odpisy majetku	272

Výdavky spolu

74080

Pod'akovanie

V roku 2010 sme nadviazali na tradíciu našich projektov na Slovensku a získali finančnú podporu a povzbudenie od mnohých našich sympatizantov, priaznivcom a spolupracovníkov. Toto cestou ďakujeme za vzniknuté partnerstvá v prospech dobrovoľníctva, za finančnú podporu nadáciám a donatorom a všetkým, ktorí nám darovali dve percentá z dane z príjmov.

Osobitne ďakujeme:

- Trevorovi Nealovi za dobrovoľnícky coaching, vedenie a cenné rady počas celého roka,
- všetkým dobrovoľníckam venujúcim svoj voľný čas seniorom v Domove seniorov Hestia a v Náručí Záchrany v Bratislave a všetkým dobrovoľníkom a dobrovoľníckam, ktorí sa zapojili do Dobrovoľníckeho dňa 2010,
- dobrovoľníčke Oľge Valcharčiakovej za grafický dizajn Výročnej správy za rok 2009,
- dobrovoľníkovi Petrovi Nosáľovi za zmeny na webe www.dobrovolnictvo.sk,
- dobrovoľníčke Andrei Rybárovej za preklady,
- dobrovoľníckam Martine Kováčsovej, Monike Skladanej a Kataríne Králikovej za koordinovanie aktivít a vedenie tábora a workcampu v Nemecku,
- dobrovoľníckam Zine Halaštikovej, Danke Hanákovej, Márii Demjanovej, Barbore Lachkovičovej, Diane Blatnickej a Lubke Štimákovej za administratívnu a organizačnú pomoc pri realizácii Dňa dobrovoľníctva,
- dobrovoľníckam počas udeľovania cien „Bratislavskí dobrovoľníci roka: Daniele Kočkovej, Anne Králikovej a Dominike Králikovej,
- Lukášovi Latínákovi, vyslancovi dobrovoľníctva, Bibiane Ondrejovej, Danielovi Hevierovi, Denise Fulmekovej, Kataríne Neveďalovej, Anne Záborskej, Miroslavovi Mikolášikovi a Jane Ťitňanskej za priazeň a podporu našich aktivít,
- všetkým, ktorí sa s nami podieľajú na vytvorení priaznivého prostredia pre rozvoj dobrovoľníctva na Slovensku.

Sídlo organizácie: C.A.R.D.O.
Uršulínska 3
811 01 Bratislava
Tel.: +421 2 5443 0427
Email: bratislava@cardo-eu.net

Korešpondenčná adresa:
C.A.R.D.O
P.O.Box 300
814 99 Bratislava